

DJEČJI VRTIĆ „MALI PRINC „

Uz pjacu 17, 21420 Bol

OIB: 76204704724

Email: info@maliprinc.com.hr

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA MALI PRINC

Kurikulum pripremila:

Breza Marinković

Ravnateljica

Bol, Rujan 2023.

1. O KURIKULUMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija.

Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevaju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i dr. potencijala. Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit.

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnoga kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. U svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikulumu vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koji se kontinuirano propituju i unapređuju.

Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja.

Razvoj kurikulumu započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad je sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

1.1. Svrha i važnost predškolskog kurikulumuma

Svrha je predškolskog odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci a što se odnosi na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskog života. U Nacionalnom kurikulumu ranog i predškolskog odgoja ističe se da je dijete cjelovito biće te da su proces njege, odgoja i učenje djece međusobno povezani i utkani u svaki segment zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću. Kvaliteta odgoja i obrazovanja djece proizlazi iz kvalitete njihova svakidašnjeg življenja u vrtiću. U našem vrtiću treba kontinuirano raditi na stvaranju materijalnih i kadrovskih uvjeta te društvenog okružja za kvalitetan život djeteta.

Kurikulum polazi od shvaćanja da je učenje djece rezultat njihovog sudjelovanja u različitim aktivnostima pri čemu oni stupaju u raznovrsne interakcije s drugom djecom i odraslima. Na ovaj način djeca angažiraju svoje misaone kapacitete i stječu refleksiju o vlastitim iskustvima. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja, osobito roditelja i odgojitelja. To zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i individualnim razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2. Struktura predškolskoga kurikulumuma

Temeljna struktura predškolskoga kurikulumuma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije:

1. **ja** (slika o sebi),
2. **ja i drugi** (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
3. **svijet oko mene** (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom području određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.3 Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnomu okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okružju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

1.4. Naša vizija kurikuluma vrtića

Za dijete: sigurnost svakog djeteta, samopouzdanje i samopoštovanje djeteta, sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i si.), sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih, uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, i rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima), istraživanje i razvijanje kompetencija o samostalnosti u obavljanjima aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja) , o usvajanju i praktičnoj uporabi pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, o stjecanju i razvoju vještina učenja (povezivanje sadržaja, logičko mišljenje, argumentiranje, zaključivanje i rješavanje problema), o osiguravanju kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetnom osposobljavanju za izazove koji očekuju dijete (primjerice polazak u školu), mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima, sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom), življenje i učenje prava djeteta, dobrobit i radost svakog djeteta.

Za roditelje: podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge, uskladenost međusobno partnersko djelovanje vrtić - obitelj, zadovoljstvo roditelja

Za stručno-razvojnu službu i odgojitelje: osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima, razvijanje što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa, razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama, razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu, razvijanje refleksivne prakse, zagovaranje humanih vrijednosti

Za ostale zaposlenike: razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića

2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „MALI PRINC“

Kurikulumom je utvrđen okvirni plan i program koji se odnosi na stvaranje uvjeta za potporu i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinosi kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskog života. Ostvaruje se kroz: redovite programe 10-satni, 9-satni i 5 satni. U vrtiću će se stvarati materijalni i kadrovski uvjeti te socijalno i poticajno prostorno materijalno okruženje za stjecanje bogatih iskustava za kvalitetan život djeteta.

2.1. Djetetov razvoj počinje upoznavanjem samog sebe, svijeta oko sebe te odnosa s drugima. Svojim ćemo radom nastojati osigurati izazove koji će omogućiti raznolikost iskustava kojima će djeca uz vlastitu aktivnost stjecati znanja i iskustva o svijetu što ih okružuje, a istovremeno razvijati sposobnosti za razvoj uma i mašte, prosuđivanja i osjećaj odgovornosti. Za uspješan odgoj djeteta od velikog je značaja odnos obitelji i vrtića te se u utjecaju na dijete međusobno povezuju i isprepliću. U tom odnosu važna je podjela odgovornosti i različitih nadležnosti. Nužno je građenje profesionalnih, suradničkih i partnerskih odnosa s roditeljima. Vrtić predstavljaju zaposlenici koji svojim znanjem, kompetencijama, vrijednostima i kulturom življenja omogućuju kvalitetu življenja u vrtiću svoj djeci i ujedno razvijaju identitet i posebnost svakog pojedinca. Život i rad u vrtiću temelji se na međusobnoj odgovornosti i razvijanju kulture dijaloga usmjerenog na dobrobit djeteta te kvalitetno reagiranje i konstruktivno rješavanje problema vezanih uz odgoj i razvoj djece. Ovdje smo zbog djece i za djecu kojoj želimo omogućiti sigurno i poticajno okruženje za rast i razvoj. Roditelje ćemo dosljedno i korektno izvješćivati o razvoju njihovog djeteta, a skrbit ćemo i za vlastiti stručni i profesionalni razvoj. Odgojno - obrazovne ishode donose odgojitelji i stručni suradnici prepoznajući potrebe djece (tjelesne, emocionalne, spoznajne, socijalne, komunikacijske i sl.) te njihove individualne potencijale, a odnose se na razvoj temeljnih kompetencija: znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini i dr.

Pritom treba imati na umu da je igra osnovni model učenja i cjelovitog razvoja djeteta. Zadaća odraslih je pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje. Način na koji ćemo to poticati jest konstantno stvaranje primjerenog odnosno stimulirajućeg okruženja u kojem prevladavaju pozitivne drusšvene interakcije i međusobno povjerenje. U takvom okruženju djeca razvijaju socijalne vještine i kompetencije. Ovdje su posebno važne činjenice da dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti na temelju vlastitih interesa, samo bira materijale i odlučuje što će s njima činiti. U procesu aktivnog istraživanja materijala, tijekom kojeg dijete ima direktno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i

kombiniranja, koristi se svim osjetilima, a svoje iskustvo verbalizira.

Strategije podrške baziraju se na prostorno-materijalni kontekst koji kao cilj ima podržavanje djetetova učenja i razvoja, što znači dobru pedagošku osmišljenost s visokim obrazovnim potencijalom. Pri organizaciji takvog okruženja valja promišljati da cjelokupni prostor poziva dijete na igru i aktivnost. Unutar cjeline jednog prostora trebaju biti prepoznatljive manje cjeline koje svojim sadržajem šalju jasnu poruku tj namjene te podcjeline, odnosno centri za igru. Materijali unutar jednog centra trebaju podupirati različite razine kompetencija djece kako bi svako dijete osjetilo uspjeh i izazov za daljnje istraživanje i učenje. Zidovi bi trebali sadržavati njihove likovne uratke, plakate s prikazima njihovih projekata tako da ih svi uvijek mogu iznova gledati i iz njih učiti. Nužna je stalna dostupnost (otvorene police, dohvatljive igračke) i sadržajno bogatstvo materijala koje djeci različitih interesa i razvojnih sposobnosti omogućuje autonomiju i različite izbore, razmjenu materijala i mogućnost kreativnog rješavanja problema. Obogaćivanjem prostora raznim poticajima treba nastojati poticati samoinicirano, samoorganizirano učenje djece, nastojati im se omogućiti da sve više upravljaju procesom vlastitog učenja i da preuzimaju odgovornost za njega.

Prostor treba biti uređen tako da sličí radionicama s mnoštvo raznovrsnih materijala i alata koji djeci pružaju mogućnosti istraživanja, učenja i igre i učenja.

Treba biti prikladno strukturiran prostor koji osigurava slobodu kretanja, kreativnu ekspresiju i učenje. Treba biti osigurana lakoća nadgledanja niskim pregradama što omogućuje odgojitelju uvid u dječje aktivnosti kako bi mogao podržati pozitivna ponašanja i spriječiti ona koja to nisu. Neprikladan prostor ometa dječje aktivnosti, skraćuje dječju pažnju, povećava konflikte, nameće više pravila i uplitanja odraslih.

Stručni djelatnici svakodnevno trebaju pratiti djetetove akcije i sukladno njima pripremati nove materijale ili dograđivati te vršiti prenamjenu već postojeće. Stručni djelatnici trebaju kroz zajedničko istraživanje, dokumentiranje i refleksije kontinuirano revidirati razinu kvalitete istog.

Socijalni kontekst pri čemu se naglasak stavlja na kvalitetnu komunikaciju i suradničko učenje djece i odraslih. U interakciji s djetetom odgojitelj treba razvijati i njegovati empatijom vođenu komunikaciju s djetetom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Uvažavajući sigurnost svakog djeteta, odgojitelj mora biti djetetu emocionalno dostupan, komunicirati s njim na način da mu prža osjećaj ohrabrenja i podrške, prijateljstva i po potrebi utjehe. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i

čuđenje, odgojitelj stvara bazu za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava. S obzirom na važnost razvoja sposobnosti samoregulacije ponašanja, odgojitelj će usmjeravati i prema potrebi modificirati ponašanje djeteta, na način da djetetu daje jasne upute, da objašnjava posljedice pojedinog ponašanja, da dogovara jasna pravila te verbalnim i neverbalnim putem djetete opskrbljuje jasnim povratnim informacijama.

2.2. I dalje treba raditi na projektnom načinu rada kao oblik prirodnog integriranog učenja djece koje slijedi njihove interese te je uloga odgojitelja osigurati različite resurse koji potiču na istraživanje, razmišljanje te rasprave djece međusobno te djece i odraslih. Pritom je važno da odgojitelj koristi raznovrsne oblike dokumentiranja radi boljeg razumijevanja djeteta, njegove prirode učenja i podržavanja njegove inicijative i autonomije učenja.

2.3. Valja raditi na unapređivanju procesa praćenja i procjenjivanja razvoja djece. Isto će se vršiti primjenom razvojnih lista za precizno utvrđivanje razvojnog statusa skupine i pojedine djece, te izradom individualiziranih programa za unaprjeđenje djetetovog razvoja.

Time su bitne zadaće u odnosu na djetete: poticanje cjelovitog razvoja djeteta ciljanim zadaćama i promišljenim poticajima i aktivnostima kroz igru. Unaprjeđenje razvojnih sposobnosti i poticanje razvoja svih djetetovih potencijala.

u odnosu na odgojitelje i druge djelatnike: primjena razvojnih lista za procjenu djetetovog razvojnog statusa i planiranje razvojnih zadaća za poticanje cjelovitog razvoja. Organiziranje primjerenog razvojnog konteksta koji potiče sve djetetove potencijale. Unaprjeđivanje suradnje odgojitelja, roditelja i psihologa na usklađivanju odgojnih utjecaja i poticanju svih razvojnih područja.

u odnosu na roditelje: senzibiliziranje roditelja o važnosti primjerenih poticaja tijekom djetetovog rasta i razvoja i ranih intervencija kod odgojnih i razvojnih problema. Usklađivanje odgojnih i razvojnih utjecaja na relaciji vrtić i obitelj.

U ovom postupku će se primjenjivati strategija djelovanja u kojoj će se vršiti:

1. Inicijalna procjena razvoja djece putem razvojnih lista od strane odgojitelja, analiza, te dogovor o načinima poticanja razvoja djece.
2. Praćenje djece u aktivnostima putem foto i video zapisa. Dokumentiranje i bilježenje dječjih akcija i reakcija (bilješke odgojitelja, dječje izjave, dječje stvaralaštvo).
3. Planiranja po dobnim skupinama: analiza razvojnih lista, izrada individualiziranih programa, planiranje individualnog rada, promišljanje

primjerenog konteksta, metoda i sadržaja rada usmjerenih na unaprjeđenje svih djetetovih potencijala i poticanja cjelovitog razvoja.

4. Individualni razgovori s roditeljima i komunikacijski roditeljski sastanci: prezentacija razvojnih zadataka, video zapisa, razmjena zapažanja roditelja i odgojitelja, dogovaranje daljnjeg poticanja razvoja djece.

2.4. Jedan od ciljeva našeg kurikuluma je osiguravanje uvjeta za uključujuće (inkluzivno) obrazovanje djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama u kojima se djeca, bez obzira na stupanj i vrstu teškoća, odgajaju i obrazuju u okruženju sa svojim vršnjacima i stječu što više očekivanih postignuća. Ovakvim pristupom ustanova postaje interaktivna zajednica koja uči i koja teži djeci osigurati iskustvo uspješnosti i pripremu za život u odrasloj dobi. Djeca s teškoćama će se uključivati u odgojno-obrazovne skupine s redovitim programom na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja, mišljenja stručnih suradnika, kao i odgovarajućih medicinskih i drugih nalaza i mišljenja. Djeca s teškoćama uključivati će se u dječji vrtić uz odgovarajuće mjere potpore u različitom opsegu, a prema osobnim potrebama i našim mogućnostima. U skladu s našim mogućnostima nastojimo osigurati dostupnost prilagođenih oblika odgojno - obrazovnoga rada te drugih stručnih potpora za svu djecu s teškoćama u razvoju koja gravitiraju našoj Ustanovi.

Inkluzija djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama koja su uključena u redovite skupine vrtića ostvarivat će se kao dio redovitog programa. Inkluzija podrazumijeva pristup usmjeren na dijete, njegove interese, sposobnosti, vještine i potencijale koje treba razvijati. Uključivanje djece s teškoćama u redovite skupine zahtijeva osiguravanje uvjeta tako da djeci s težim i kombiniranim teškoćama treba nastojati osigurati podršku trećeg odgojitelja, organizirati i poticati edukaciju odgojitelja, prostor prilagođavati potrebama djeteta koliko god je moguće. U skladu s Državnim pedagoškim standardom smanjiti broj djece u skupinama u koje su uključena djeca s teškoćama. Planiranje individualiziranih odgojno obrazovnih planova i programa i praćenje njihovog ostvarivanja provodit će odgojitelji i stručno razvojna služba u suradnji s roditeljima koji su partneri u cjelokupnom procesu.

Dobrobiti za djecu s teškoćama u razvoju u ovakvom načinu rada su ostvarivanje socijalnih interakcija odnosno druženje s vršnjacima koji im mogu biti uzori za različite vještine i ponašanja odnosno dobri modeli učenja, razvoj samopoštovanja i stvaranje pozitivne slike o sebi kroz društvene odnose i aktivnosti, odrastanje u sredini u kojoj dijete živi, hrabrost u traženju i primanju pomoći od drugih. Veće samopoštovanje zbog boravka u redovnoj grupi

Dobrobiti za ostalu djecu u programu su prilike za učenje o razlikama, veće samopoštovanje

zbog pomaganja drugima, interakcije s djecom različitih sposobnosti koje omogućavaju učenje novih socijalnih vještina, razvijanje osjetljivosti za potrebe drugih i bolje razumijevanje teškoća koje imaju djeca s posebnim potrebama te prepoznavanje vlastitih sposobnosti, vještina.

Dobrobit za roditelje djeteta u inkluziji su ti da roditelji osjećaju prihvaćanje, znajući da im dijete ima jednake uvijete za rast i razvoj kao i ostala djeca, te imaju više vremena za sebe i ostalu djecu. Prihvaćanje razlika i načina na koji druge obitelji rade sa svojom djecom.

Kako bi inkluzija bila što uspješnija važno je da Vrtić u cjelini gradi pozitivne stavove na razini ustanove oko uključivanja djeteta s teškoćama u razvoju u redovite programe. Uz osiguravanja materijalnih uvjeta i okruženja izuzetno je važna edukacija, motivacija i dobra suradnja svih uključenih (stručni tim, odgojitelji, ravnatelj, roditelji, osnivač, vanjski suradnici). Važno je osigurati profesionalni razvoj odgojitelja, trećeg odgojitelja, osobne asistente koji će boraviti s djetetom s teškoćama u razvoju i poticati njegove razvojne mogućnosti kada je to potrebno.

2.5. Partnerstvo s roditeljima u odgoju njihove djece vrlo nam je važno, stoga tijekom pedagoške godine osmišljavamo i provodimo različite oblike suradnje s njima. Na roditeljskim sastancima se roditeljima prezentiraju bitne informacije vezane uz rad i funkcioniranje Vrtića, a to je i mjesto gdje se odgajatelji i roditelji zajedno dogovaraju o aktualnim pitanjima vezanim uz Vrtić i grupu. U roditeljske sastanke se ponekad uključuju stručni suradnici s edukativnim predavanjima na određenu temu. Roditelje o redovnim događanjima u grupi, te o ostalim važnim informacijama obavještavamo i putem oglasnih ploča skupine, te u od ove pedagoške godine i putem internetske stranice vrtića. Roditelje tokom godine pozivamo da nam pomognu u sakupljanju određenih materijala koje planiramo koristiti u radu. Kako bi omogućili roditelju i djetetu zajedničko uživanje u procesu stvaranja u djetetovom vrtićkom okruženju, tijekom godine planiramo i stvaralačke radionice roditelja i djece (npr. za Majčin dan, Božić, maskenbal ...), koje imaju težište na procesu stvaranja i suradnje roditelja i djeteta tijekom tog procesa. Tijekom pedagoške godine organiziramo izlete, druženja i zajedničke aktivnosti roditelja i djece, te posjete na radno mjesto roditelja, što također omogućuje djeci da bolje upoznaju svoju neposrednu okolinu i razumiju život odraslih. Prilikom individualnih susreta s odgojiteljima, roditelji mogu doznati više o svakodnevnom funkcioniranju djeteta u skupini i njegovom cjelokupnom razvoju, usporediti svoje poglede na dijete, odgojitelji mogu dobiti dodatne informacije o ponašanju djeteta u roditeljskom domu, te zajedno dogovarati odgojne postupke u određenim situacijama. U slučaju potrebe, na individualne razgovore uključuju se i ostali članovi stručnog tima vrtića (psiholog, ravnatelj).

2.6. Važna nam je i suradnja s lokalnom zajednicom jer je bitno da djeca već od najmlađe dobi nauče biti aktivni članovi zajednice u kojoj žive. Suradujemo sa školom kao obrazovnom ustanovom i organizacijama civilnog društva naše općine. Uključujemo se u manifestacije mjesta i aktualnih zbivanja, a u našim grupama ili zajedničkoj organizaciji sa drugim ustanovama ugošćujemo lokalne ljude, obrtnike, umjetnike i dr. kako bi djeci omogućili upoznavanje ljudi i običaja iz svoje neposredne okoline, te lakše spoznavanje svijeta oko sebe. Partnerstvo sa zajednicom treba poticati i osiguravanjem javnosti našeg rada, koji treba biti praćen redovitim ažuriranjem naše vrtićke internetske stranice.

2.7. Još jedno bitno područje unapređenja u su: organizacijsko vođenje i kultura ustanove te su sukladno razvojnom planu ustanove postavljeni slijedeći razvojni ciljevi:

- 1 Osnaživanje timskog rada
- 2 Poboljšanje komunikacije i kvalitete odnosa
- 3 Razvijati kulturu dijaloga među svim djelatnicima
4. Povećati planiranje temeljeno na praćenju i prepoznavanju individualnih kompetencija djece

3. PROGRAMI

Programi koji se provode u Dječjem vrtiću Mali princ su:

- redoviti 10 –satni program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima
- Redoviti 9 - satni program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima
- poludnevni redoviti program (5 sati) ,

Namjena programa je njega, odgoj, obrazovanje, zdravstvena zaštita, prehrana i socijalna skrb djece rane i predškolske dobi prilagođena razvojnim mogućnostima, sposobnostima i potrebama djece. To će se postizati poticanjem zdravog rasta i razvoja kroz četiri područja:

- motorika i zdravlje,
- socioemocionalni razvoj
- spoznajni razvoj
- komunikacija, izražavanje i stvaranje

Poticanjem djetetova razvoja kroz navedena područja, jača se djetetova autonomnost i omogućuje mu se izražavanje njegovih stvaralačkih i kreativnih svojstava. Zastupljenost i karakter konkretnih zadaća u pojedinim područjima razvoja određuje se planom rada svake pojedine skupine prema razvojnim osobinama i mogućnostima djece te dominantnim potrebama djece poticanjem i uključivanjem roditelja na aktivnu suradnju u realizaciji programa. Nositelji odgojno-obrazovnog programa vrtića su odgojitelji, stručni suradnici i ravnateljica. U odgojnoj skupini rade dva odgojitelja s punim radnim vremenom. Ako je u odgojno- obrazovnu skupinu uključeno dijete s težim teškoćama, prema procjeni stručnog tima, u odgojnoj grupi može raditi još jedan odgojitelj, stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila ili asistent.

Kod planiranja rada veliku pažnju bi valjalo pridavati kreiranju organizacijsko-materijalnog i socijalnog konteksta koji mora biti u funkciji poticanja djetetove igre, njegovog aktivnog istraživanja materijala i svijeta koji ga okružuje te stjecanju različitog iskustva i učenja. S obzirom na to da djeca uče aktivno (istražujući, čineći) te surađujući s drugom djecom i odraslima kvalitetno prostorno-materijalno okruženje vrtića predstavlja esencijalni izvor učenja djece.

Redoviti program financira se iz dijela roditeljskih uplata i dijela financiranja lokalne uprave i samouprave. U jednom dijelu vrtić dobiva sredstva od Ministarstva znanosti i obrazovanja u skladu s mjerilima sufinanciranja javnih potreba predškolskog odgoja.

3.2. Program predškole

Cilj predškole je da se djeci prije polaska u osnovnu školu osigura okruženje u kojem će ona najviše moguće razvijati svoje potencijale (sposobnosti i mogućnosti), zadovoljiti svoje interese i potrebe te time steći spoznaje, vještine i navike, koje će im omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, što ih u osnovnoj školi očekuje.

Program predškole je usmjeren poticanju tjelesne, emocionalne, intelektualne i socijalne zrelosti te razvoju samostalnosti djece predškolske dobi i dio je redovitog programa:

- tjelesne sposobnosti – podrazumijeva primjerenu tjelesnu razvijenost, sposobnost svrhovitog, skladnog, koordiniranog korištenja svoga tijela za kretanje i baratanje predmetima.
- emocionalna zrelost – podrazumijeva da dijete prije polaska u školu prepoznaje emocije, imenuje ih, na prihvatljiv način reagira u situacijama uskraćivanja pojedinih njegovih potreba i želja, ima razvijen dobi primjeren stupanj kontrole emocija i tolerancije na frustraciju, ustraje u aktivnosti, te može bez teškoća dio dana biti odvojen od roditelja
- Intelektualna zrelost – podrazumijeva razvoj govora, pažnje, mišljenja, inteligencije, orijentacije u prostoru i vremenu, prepoznavanje boja i matematičkih pojmova, razvoj grafomotoričkih vještina.
- Socijalna zrelost – vezana je uz emocionalnu zrelost, uspostavljanje odnosa s drugima, prilagođavanje društvenim pravilima i obvezama, usvajanje moralnih normi, sustava vrijednosti i ponašanja u svojoj okolini.
- Samostalnost – podrazumijeva brigu o sebi i svojim stvarima

Nositelji programa su odgojiteljice, stručni suradnici, ravnateljica a ostvarivati će se na način da će biti integriran u okviru redovnih razvojnih programa, odnosno od 01. rujna do 30. lipnja za polaznike Vrtića. Oprema i organizacija prostora treba biti primjerena dječjim potrebama te tako jamči provedbu programom određenih zadaća.

3.3. Program javnih potreba za djecu s teškoćama u razvoju – inkluzija

Program se ostvaruje u Vrčiću tokom cijele godine te se nastoji što većem broju djece s teškoćama osigurati osobnog pomagača zbog bolje inkluzije i socijalizacije s drugom djecom.

Ciljevi ovog programa su :

- poticanje cjelokupnog razvoja djeteta s teškoćama u razvoju u uvjetima inkluzije (stručni tim, odgajatelji)
- osiguravanje uvjeta za uključivanje, otkrivanje, procjenu i praćenje psihofizičkog razvoja djece s teškoćama
- pružanje stručne pomoći i savjetovanje roditelja djece s teškoćama
- sustavno kroz odgojno-obrazovne sadržaje i opću informiranost djelovati na formiranje svijesti i izgradnju pozitivnih stavova i prihvaćanja djece s teškoćama u razvoju

Program bi se trebao realizirati na način da je u rad programa uključen tim stručnjaka iz Vrčića te sukladno mogućnostima i vanjski suradnici

Inkluzija pruža djetetu s teškoćama u razvoju mogućnosti promatranja i oponašanja dobrih modela učenja te životnih interakcija s djecom koja nemaju teškoća. Prostor treba biti strukturiran tako da omogućuje svoj djeci slobodan izbor aktivnosti i individualni rad.

3.4. Projekti

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikuluma. Tijek rada na projektu nije moguće unaprijed planirati, nije ga moguće ranije strukturirati, nije unaprijed određena duljina trajanja niti se zna u kojem će se smjeru razvijati. Osnovni kriterij za odabir smjera razvoja projekata treba biti interes djece. Jedino što je unaprijed poznato je da će projekt sadržavati istraživanje, rasprave i stjecanje znanja na osnovu promatranja i iskustava. Sukladno interesima djece, odgojitelji će kroz godinu planirati materijale i okruženje u koje će poticati djecu na daljnja istraživanja i prema potrebi organizirati refleksije.

4. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

- rad na unapređenju i oblikovanju poticajnog materijalnog i socijalnog prostora, te unapređenju funkcionalnosti vrtića i nabava materijala. Primjena suvremenih procesa učenja djece, poticanje suradnje, timskog rada i kvalitete interakcije na svim razinama.
- obogaćivanje centara kvantitetom materijala planiranim i izrađenim u suradnji s djecom
- stvaranje poticajnog, kreativnog i ugodnog ozračja, poboljšanje kvalitete prostornog konteksta i dorađivanje tijekom pedagoške godine nakon detaljnijeg uvida u posebne potrebe djece
- unapređenje postojećih i uvođenje novih metoda rada s djecom
- stvaranje suradničkog ozračja u odgojno-obrazovnoj ustanovi i uspostavljanje partnerskih odnosa između svih sudionika odgojno obrazovnog procesa: dijete-dijete; odrasli-dijete i odrasli-odrasli
- nastavak projektne metode rada s djecom (pokretanje projekata po interesu djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, praćenje i dokumentiranje projekata, prezentacija projekta djeci, roditeljima i široj zajednici)
- trajno ulaganje u edukaciju te podizanje kreativnosti i kompetentnosti odgajateljica i stručnih suradnika

